

לזכרו של זאב הדר (אלטמן)

זאב הדר מאמן את העגלה בשתיית חלב

בי"ז סיון נפטר הח' ז. אלטמן, אחד הבוקרים הוותיקים שבקיבוץ מזרע והננו מביאים את הדברים שהשמיע על יד הקבר חברו לעבודה.

זאב'לה (הן קראתי לך בשנים האחרונות), זאב'לה היקר.

באנו הנה כדי להיפרד ממך פרידה אחרונה. באנו הנה כולנו: בני-משפחתיך, חבריך לעבודה בענף הרפת, מקרוב ומרחוק, חברי מזרע — ביתך.

מאז אני זוכר את מזרע וחבריה — אני זוכר אותך ברפת. בעבודה סיפרת לנו בעצמך כיצד נכנסת לעבוד בענף כ„מחליף“ למספר שבועות וכולנו ידענו כיצד התמדת בעבודה זו קרוב לארבעים שנה, ממש עד ליום האחרון. לכולנו, לכל חברי מזרע, היית סמל לאהבת העבודה, למסירות ולהתמדה.

ממך למדנו כיצד יש לטפל בבעלי-חיים, כיצד שעות העבודה הרשמיות הן המינימום ליום עבודה. גם בשנים האחרונות, אחרי שחגגנו את יום-הולדתך השישים, עדיין היינו צריכים מדי

פעם בפעם ל„נזוף“ בך על שנשארת בעבודה שעות נוספות רבות.

וגם לדוגמה ולמופת היית לנו. ופעמים רבות אפשר היה לשמוע מי מבינינו אומר: „אלטמן יכול לסחוב ואתה לא?“ כי כזה היית: אם לא „הולך“ עם הטרקטור — אז אפשר גם בקלשון, באת ובמריצה.

היכרנוך בתור מי שאיכפת לו. תמיד מתעניין, תמיד יודע, תמיד משיא עצות, אף פעם לא עומד מן הצד.

בשבילנו, העובדים האחרים בענף, היית גם כאב והתפתחו בינינו יחסים טובים. וככל אב — לא חסכת משבטך, ולא חסכת ממרצך כשצריך היה לעזור לזולת — ומידיעותיך הרבות למדנו כולנו.

ועתה — לא נשמע עוד את קולך המנסר בחלל הקיבוץ; לא נקביל את פניך ב„בוקר טוב“ מצלצל לעת השכמה מוקדמת (ומתי לא השכמת קום?): לא נרוץ עוד ביחד אחרי העגלות ולא נראה אותך מטפל בבני-הבקר במסירות כה רבה. לא תהיה אתה עם בני-משפחתך, עם נכדיך.

תחסר לנו, לכולנו: לחבריך, למשפחתך.

כי התייתמנו כולנו.

עמוס שפירא

מתוך „דפי מזרע“, חוברת מיוחדת שהופיעה ליום השבעה למור זאב הדר.